

Jørgen Niclasen
løgtingsmaður
Vegna Fólkaplokkinn

Til Løgtingið

Løgtingsmál nr. 50/2017: Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um meirvirðisgjald og løgtingslóg um áseting av skatti (Heimavirki)

Uppskot

til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um meirvirðisgjald og løgtingslóg um áseting av skatti
(Heimavirki)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 136 frá 8. september 1992 um meirvirðisgjald, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 92 frá 6. juni 2017, verður gjørd henda broyting:

§ 2, stk. 3, litra l verður orðað soleiðis:

“1) Rithøvunda- og tónaskaldavirksemi og annað listarligt virksemi, her uppi í eisini heimavirkisvirksemi.”

§ 2

Í løgtingslóg nr. 87 frá 1. september 1983 um áseting av skatti, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 130 frá 20. desember 2016, verður gjørd henda broyting:

Aftaná § 8 a verður sett:

“§ 8 b. Inntøka av heimavirkisvirksemi verður bruttoskattað við 15 %. Bert tann

parturin av inntøku av heimavirkisvirksemi, sum fer upp um 50.000 krónur árliga, verður skattaður. Inntøka, skattað eftir hesum stykki, verður ikki tikin við í skattagrundarlagið í § 1.

Landsstýrismaðurin kann í kunngerð áseta nærri reglur fyri, hvussu heimavirkisvirksemi skal skilmarkast.

Stk. 2. Inntøka av heimavirkisvirksemi kann ístaðin fyri at verða skattað eftir stk. 1 verða skattað eins og onnur inntøka. Inntøkan verður tá tikin við í skattagrundarlagið í § 1 uttan botnfrádrátt.”

§ 3

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og hevur virknað frá 1. januar 2018.

Kap. 1. Almennar viðmerkingar:

Endamálið við uppskotinum er at taka burtur forðingar fyri føroyskum heimavirkisvirksemi, ið eru í skatta- og avgjaldslóggávu.

Heimavirki er eftir galdandi lógum vanliga skattskyldugt og meirvirðisgjaldskyldugt. Hetta merkir, at vinningur í sambandi við sølu av heimavirkaðum vørum er skattskyldugur. Selur ein persónur fyri meira enn 30.000 krónur í einum ári, er hann eisini skyldugur at lata seg meirvirðisgjaldskráseta og skal gjalda meirvirðisgjald av allari søluni.

Tá talan er um heimavirki, er í flestu førum talan um ítriv og ikki vinnu. Sum kunnugt er skattliga viðgerðin nakað ymisk, um talan er um ítriv ella vinnu.

Á TAKS verður upplýst, at sera lítið verður uppgivið av inntøku stavandi frá heimavirki. Hetta er galdandi, bæði tá talan er um uppgerð av skattskyldugu inntøkuni og uppgerð av meirvirðisgjaldsinntøkuni.

Á TAKS verður eisini upplýst, at nógv fólk ringja til stovnin við spurningum um skatting av heimavirki, og hvussu vordið er við meirvirðisgjaldi av heimavirki.

Heimavirki hevur røtur í aldargamlari siðvenju her á landi, og er soleiðis ein týðandi partur av okkara mentan, og í stóran mun er eisini talan um list. Størsti parturin av heimavirki verður útintur av kvinnum, ið virka pløgg úr ull, men eisini er talan um at virka lutir burturúr træi, hornum, gróti o.ø.

Fólk, ið fáast við heimavirki, eru ørkymlað av skatta- og meirvirðisgjaldspurningunum, og hetta heldur teimum aftur í teirra virksesemi, tí er skilagott at broyta lóggávuna soleiðis, at fólk kunnu fáast við heimavirki uttan alla tíðina at hava ampa av skatta- og mvg-viðurskiftum.

§ 2, stk. 3, litra 1 í meirvirðisgjaldslógini er rithøvunda- og tónaskaldavirksesemi og annað listarligt virksesemi undantikið meirvirðisgjaldi. Skotið verður upp at víðka hesa áseting til eisini at fevna um heimavirkisvirksesemi.

§ 8a í ásetingarlógini gevur heimild til bruttoskatting av leiguinntøkum. Skotið verður upp at gera eina líknandi skipan fyri heimavirkisvirksesemi. Ítøkiliga verður skotið upp, at inntøka av heimavirkisvirksesemi verður bruttoskattað við 15 %, men tó soleiðis, at bert tann parturin av inntøku av heimavirkis virksesemi, sum fer upp um 50.000 krónur, verður skattaður. Eins og við leiguinntøkum skal tað vera valfrítt at nýta hesa skipan. Hugsu vit t.d. um at binda, so kostar tógv uml. helvtina av søluprísinum. Um viðkomandi hevur selt fyri meira enn 50.000 kr., skal skattur rindast av tí, sum er omanfyri. Tá merkir ein 15% skattur av søluprísinum uml. 30 % av lönini.

Roknast má við, at uppskotið kemur at fjálga um heimavirki í Føroyum. Hetta er jaligt, tí talan í mongum førum er um aldargamla siðvenju og í mongum førum eisini um list. Stórur partur av heimavirkaðu vørunum verða seldar til ferðafólk, tí kann eisini roknað við, at uppskotið verður við til, at meira kann fáast burturúr ferðavinnuni.

Uppskotið varð lagt fram fyrstu ferð í tingsetu 2015 (tingmál nr. 84/2015) og varð tá viðgjørt í Fíggjarnevndini. Meirilutin í Fíggjarnevndini, umboðini hjá samgonguflokkunum, skrivaði í álitinum m.a., “at uppskotsstillarin vísir somuleiðis á, at fólk, ið fáast við heimavirki, eru ørkymlað av skatta- og meirvirðisgjaldsspurninginum, og at hetta heldur teimum aftur í teirra virksesemi. Meirilutin er samdur við uppskotsstillaranum í hesum og ásannar, at spurningurin átti at verið greinaður og skipanin bøtt, har tað er neyðugt. Samgongan hevur sett sær fyri, at endurskoða skatta- og avgjaldsskipanina m.a. við tí fyri eyga, at hon skal vera meira gjøgnumskygd. Arbeiðið skal vera liðugt í seinasta lagi 1. januar 2017.”

Uppskotið varð lagt fram aðru ferð í seinastu tingsetu (tingmál 30/2016) og varð tá viðgjørt í Fíggjarnevndini. Samgongumeirilutin í Fíggjarnevndini vísti í álitinum á arbeiðið hjá landsstýrismanninum at endurskoða skatta- og avgjaldsskipanina: “Tá varð sagt, at arbeiðið skuldi vera liðugt í seinasta lagi 1. januar 2017. Tíðarætlanin hevur sostatt ikki hildið. Landsstýrismaðurin hevur upplýst, at arbeiðið væntast at vera liðugt 1. juni í ár.”

Nú eru bæði 1. januar og 1. juni farnir, uttan nakað frá landsstýrismanninum, tí verður uppskotið lagt fram á triðja sinni.

Kap. 2. Avleiðingar av uppskotinum

Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur.

Tá sera lítið verður givið upp til skattingar í dag frá sølu av heimavirkaðum vørum, vilja omanfyrinevndu uppskot ikki koma at kosta almennu kassunum stórvegis. Hinvegin má roknast við, at um søla av heimavirkaðum vørum formliga verður gjørd skattafrí ella lutvís skattafrí, kann roknast við, at heimavirkisvirksemi kemur at økjast og harvið koma avgjaldsinntøkur eisini at økjast.

Umsitingarligar avleiðingar

Mett verður, at tað fer at taka ein mánað hjá einum persóni at gera bruttoskattaskipanina fyri heimavirkisvirksemi. Tá skipanin er sett í verk, verður umsitingin hjá landinum lættari enn í dag.

Avleiðingar fyri borgarar

Hjá flestu fólki snýr tað seg um ítriv, og verða virkaðu vørunar seldar, er talan um sera lítla tímaløn. Eisini skal tilfar gjaldast. Hetta eru helst orsökirnar til, at so lítið kemur til skattingar frá heimavirki.

Verður heimavirkið formliga gjørt skattafrítt, verður tað meira hugaligt hjá fólki at fáast við heimavirki, og roknast kann við, at føroyskt heimavirki kemur at vaksa. Hetta hevur stóran týðning, tá tað snýr seg um aldargamla siðvenju og týðandi part av okkara fólksligu mentan.

Uppskotið hevur ikki serligar fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar við sær fyri serstøk øki í landinum.

Uppskotið hevur ikki sosialar avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir við sær.

Uppskotið er ikki tengt at millumtjóða sáttmála.

	Fyri landið/landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss/øki í landinum	Fyri ávísar í samfelagsbólkar/felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar/búskaparligar avleiðingar	Ja	ja	Nei	ja	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar				Nei	Nei

Kap. 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1:

Talan er um í meirvirðisgjaldslógini at frítaka heimavirkisvirksemi fyri mvg-skyldu eins og rithøvunda- og tónaskaldavirksemi og annað listarligt virksemi.

Til § 2:

Gjørd verður ein bruttoskattaskipan til heimavirkisvirksemi lík henni, ið er galdandi fyri leiguinntøkur. Inntøka av heimavirkisvirksemi verður soleiðis bruttoskattað við 15 %. Tó so, at bert tann parturin av inntøku av heimavirkisvirksemi, sum fer upp um 50.000 krónur, verður skattaður. Eingir aðrir frádráttir verða loyvdur.

Borgarar kunnu sjálvir avgera, um teir velja hesa skipan ella lata inntøkur frá heimavirkisvirksemi skatta á vanligan hátt. Velja teir at lata inntøkuna skatta á vanligan hátt, skal hon leggjast saman við aðrari inntøku, tá skattskylduga inntøkan verður gjørd upp. Útreiðslur, ið standast av at vinna inntøkuna, kunnu dragast frá.

Til § 3:

Áseting um gildiskomu.

Á Løgtingi, 25. oktober 2017

Jørgen Niclasen
løgtingsmaður